Hutbe

5

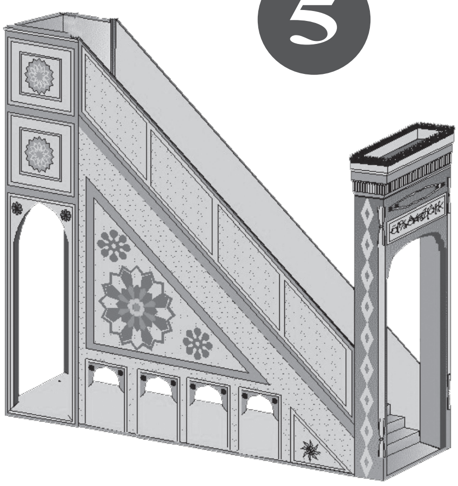

İSLÂM'I MÜSLÜMAN GİBİ YAŞAMAK

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ ٱلْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾

لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِٱلْيَمِينِ ﴿٤٥﴾

Muhterem Müslümanlar!

İnandığımız din olan İslâm, insanlığın hayat rehberi olarak Allah tarafından indirilen dinlerin en sonuncusudur. Bu din, tamamlanmıştır. Hiçbir eksiği yoktur. Bunun içindir ki, bu dine bir şeyler katmak, inanç esaslarını azaltmak ya da çoğaltmak hiçbir şekilde kabul edilmeyecektir. Kendisi bizzat âlemlerin Rabbi Allah tarafından vazifelendirilmiş olan ve bu dini bize tebliğ eden Peygamber Efendimiz (s.a.s.) dahi bu dine kendi hevasından bir şey katmamıştır. Bununla beraber, Efendimiz (s.a.s.)'in yaptığı ve emrettiği her şey Kur'an'da ayet olarak yer alamasa da, Allah'ın denetimindedir.

Kıymetli Müslümanlar!

Bu dinin ilâhî bir din olduğu gerçeği Hâkka suresinde şu şekilde beyan edilmektedir: ***"O, bir şairin sözü değildir. Ne de az inanıyorsunuz! Bir kâhinin sözü de değildir. Ne de az düşünüyorsunuz! O, âlemlerin Rabbi tarafından indirilmedir. Eğer (Peygamber) bize isnat ederek bazı sözler uydurmuş olsaydı mutlaka onu kudretimizle yakalardık."*** (el-Hâkka, 69/41-45)

Aziz Kardeşlerim!

Peygamberimizin bize tebliğ ettiği ve onun tebliğ ettiği gibi kalması gereken bu din hurafe kabul etmez. Öyle ise, bu dine katılan, asla dinin yerine geçemeyecek olan hurafelere karşı durmalı, dinimizin safiyetini korumalıyız.

Meselâ, her kul Allah'a ibadet etmekte eşit derecede mesul iken ve Allah; ***"Bana dua edin, duanızı kabul edeyim."*** (el-Mümin, 40/60) buyururken, türbelerden ve mezarlardan nasıl kurtuluş isteyebilir, dilekte bulunabiliriz? Gaybın bilgisi sadece Allah indineyken, nasıl olur da insanoğlunun geleceği bilebileceğini düşünebiliriz? Uğur ya da uğursuzluk diye bir şey olmadığı hâlde, uğura veya uğursuzluğa nasıl da inanabiliyoruz?

Muhterem Müslümanlar!

Bu din, Rabbimizin vahyettiği ve Hazreti Muhammed Mustafa'nın tebliğ ettiği şekliyle ancak İslâm olarak kalacaktır. Bu din, ancak o zaman İslâm dini olacak, İslâm dini de ancak o zaman Müslümanca yaşanacaktır.

Değerli Müminler!

Öte yandan, Allah Rasûlünün sünnetini kabul etmeyen, sünneti önemsiz bulup sadece Kur'ân'a uyduklarını söyleyen bir başka bahtsızlar güruhu da vardır. İşte o topluluğu da Peygamber Efendimiz (s.a.s.) bize şöyle açıklamaktadır: *"Öyle bir zaman gelecek ki, koltuğuna oturup sallanan adama benim hadislerimden birisi anlatılacak. O da 'İşte aramızda Allah'ın kitabı var ya! Orada ne helal deniyorsa biz de helal deriz, ne haram deniyorsa biz de haram deriz.' diyecek. Bilin ki, Allah resulünün haram kıldığı da Allah'ın haram kıldığı gibidir."* (İbn Mâce)

Değerli Kardeşlerim!

Ayet ve hadislerden de gayet güzel bir şekilde anlaşılmaktadır ki, İslâm ancak Kur'ân-sünnet bütünlüğü ile yaşanılabilecektir. Dolayısı ile bir Müslümanın hayatı hurafelerden, bidatlerden, falancanın filancanın sözünden arındırılmış olmalıdır. İslâm buna göre anlaşılmalı, buna göre yaşanmalıdır. Allah Rasulünün ashabı, onları izleyen tâbiîn ve bizlere bugün dinimizi anlamada mezhep imamları olarak yol gösteren selef-i sâlihîn âlimleri bu dini böyle anlamışlar, böyle yaşamışlar, bu dinin nasıl yaşanabileceğinin yollarını göstermişlerdir. İslâm da en güzel bu şekilde yaşanabilir.

Хутбе 5

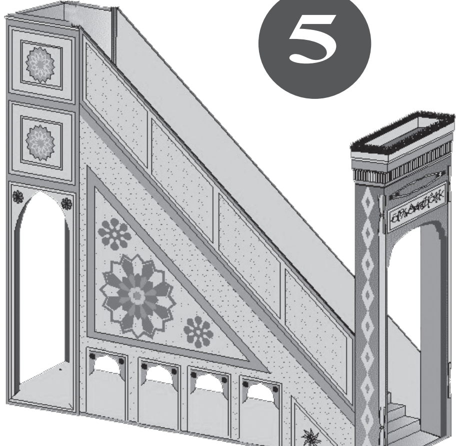

ДА ИЗЖИВЕЕМ ИСЛЯМА КАТО ИСТИНСКИ МЮСЮЛМАНИ

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ ٱلْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾
لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِٱلْيَمِينِ ﴿٤٥﴾

Скъпи братя мюсюлмани!

Нашата религия ислямът, пътеводителят на човечеството е последната низпослана от Аллах религия. Тя е завършена. Няма нито един недостатък. Затова по никакъв начин не се приема нито прибавянето на нещо към религията, нито пък отделянето на нещо от нея. Дори Пейгамберът (с.а.с.) не е добавил нещо от себе си към нея.

Скъпи мюсюлмани!

В сура Хакка от Свещения Коран се казва така: ***„А не е слово на поет. Но вие малко вярвате. И не е слово на гадател. Ала малко се поучавате. Низпослание от Господаря на световете. И ако той Ни приписваше някакви слова, щяхме да го сграбчим с Десницата.»*** (ел-Хакка, 69: 41-45)

Скъпи братя!

Тази религия ще остане така както е проповядвана от Мухаммед (с.а.с.) и в нея няма място за суеверия. Тогава, който се присъедини към тази религия, ще стои далеч от суеверията, които не са част от нея. Например, когато всеки раб е отговорен поравно пред Аллах да Му служи и когато Аллах казва: ***„Зовете Ме, и Аз ще ви откликна!“*** (Гафир, 40: 60), защо ще трябва да очакваме помощ и спасение от тюрбета и гробища? Когато истината за неведомото е само при Аллах, как може да очакваме някой човек да познава бъдещето?

Скъпи мюсюлмани!

Тази религия ще си остане така както е низпослана от Аллах и така както е била проповядвана от Мухаммед (с.а.с.). И само тогава тази религия ще бъде ислям. Само тогава ще сме я изживели като истински мюсюлмани.

Скъпи вярващи!

От друга страна има една група, които не приемат сюннета на Пейгамбера (с.а.с.) и смятат, че единственият източник е Коранът. По този въпрос Мухаммед (с.а.с.) е казал: *„Ще дойде такова време, когато някой клатещ се на бюрото си човек ще бъде запитан за моите хадиси. И той ще каже: „Ето, нали Книгата на Аллах е при нас! Там за което се казва хелял, ние го знаем хелял. За което се казва харам, знаем го харам.“ Знайте, че това което забранява Пратеникът е като това, което е забранил Аллах.»* (Ибн Мадже)

Уважаеми братя!

От айетите и хадисите ясно се вижда, че ислямът може да се изживее само когато се поддържа силна връзка между Корана и сюннета на Пейгамбера (с.а.с.). Следователно животът на един мюсюлманин трябва да бъде освободен от суеверия. Така трябва да се разбира ислямът и така трябва да се прилага. Сахабиите на Аллаховия Пратеник, последователите им (табиун) и живелите след тях учени така са разбирали тази религия, така са я прилагали. Показали са пътищата и начините, по които може да се изживее тази религия. Така най-добре може да се приложи ислямът в живота на човека.

Hutbe

6

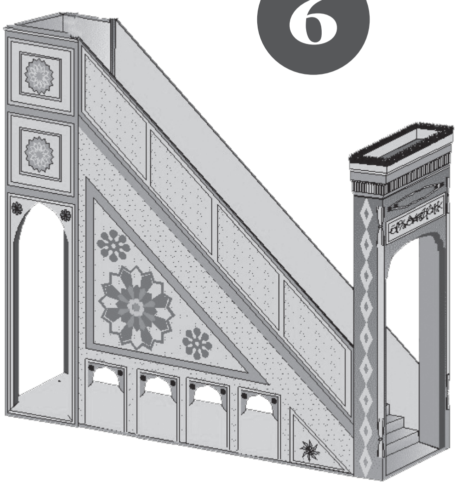

HAYIR KÖPRÜLERİ: VAKIFLAR

لَن تَنَالُوا۟ ٱلْبِرَّ حَتَّىٰ تُنفِقُوا۟ مِمَّا تُحِبُّونَ ۚ
وَمَا تُنفِقُوا۟ مِن شَىْءٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾

Muhterem Cemaat!

Yukarıda okuduğum ayet-i kerimede Yüce Allah ***"Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda harcamadıkça iyiliğe asla erişemezsiniz. Her ne harcarsanız Allah onu bilir"*** (Al-i İmran, 3/92) buyurmuştur. Sevgili Peygamberimiz (s.a.s) de; *"Bir insan ölünce üç şey hariç, amel defteri kapanır: Sadaka-i cariye (sürekli fayda sağlayan sadaka), faydalı ilim ve kişinin ardından kendisine dua edecek hayırlı evlât"* (Ebu Davud) buyurmaktadır.

Bu düsturlar ışığında ele aldığımız zaman vakıf, bir malı sonsuz olarak bütün mahlûkatın menfaatine tahsis etmektir.

İslâm medeniyetinin en müşfik kurumlarından olan vakıflar, Peygamber (s.a.s.)'den günümüze kadar, ihtiyacı olan bütün varlıklara çok güzel hizmetler ifa etmişlerdir.

Vakıf, fedakârlığın sembolüdür.

Vakıf, merhametin acizlere, miskinlere, muhtaçlara yansımasıdır.

Vakıf, bencilliğin yerine diğergâmlığın hâkim kılınmasıdır.

Vakıf ile kuruyan gönüller, sevgiyle sulanır.

Vakıf ile ağlayanların iniltileri dindirilir.

Vakıf ile gözyaşları silinir.

Vakıf ile dualar alınır, gönüller itminana uğrar.

Vakıf ile sınıflar arası çatışmalar durdurulup, fakirle zengin arasında gönül köprüleri kurulur.

Kıymetli Kardeşlerim!

Efendimizin infak terbiyesi ile yetişen sahabe-i kiram, vakıf kurma hususunda öncü olmuşlardır. Nitekim Hazreti Osman (r.a.) Medine'de bir kaynak suyu satın alarak, Müslümanların hizmetine sunmuştur. Bu anlayışla yola çıkan Müslümanlar, yolların üzerinde, mahalle merkezlerinde vakıf eserleri inşa ederek, bütün İslâm coğrafyasını imar ve ihya etmişlerdir.

Yolların kavşak noktalarında, konaklama yerleri ve yolcuların istirahatine uygun hanlar yapılmış, hastaların şifa bulması, dertlerine deva olunması için hastaneler inşa edilmiştir. Açların doyurulması için aşevleri kurulurken, kuşların, hayvanların barınması için de yiyecek ve mekânlar tahsis edilmiştir. Bütün bunlar yapılırken Efendimiz (s.a.s.)'in şu güzel hadis-i şerifi Müslümanların ilham kaynağı olmuştur: *"Bir Müslüman bir ağaç diker veya bir ekin ekerse; ondan kuş, insan veya hayvan yerse bu onun için sadaka olur."* (Müslim)

Değerli Müminler!

Bizlere güzellikleri hatırlatan ve memleketimizin farklı bölgelerini süsleyerek Bulgaristan coğrafya ve kültürünü zenginleştiren ecdat yadigârı vakıf eserlerine sahip çıkmalıyız. Onları kendi malımız gibi koruyup kollamalıyız. Bizler de bu âlemden göçmeden, insanlara yararlı olan eserleri, imar ve inşa etmeye özen göstermeliyiz, arkamızda vakıf bırakmalıyız. Muhtaç olan genç nesillerin yetişmesinde, maddi ve manevi katkımız olmalı, yetimlere şefkat eli, yoksullara yardım eli, yalnızlara dost eli uzatmalıyız. Allah'ın verdiği bütün rızıkları paylaşma, hakta yardımlaşma, bizim şiarımız olmalıdır. Sözlerimi bir ayet-i kerimenin mealiyle bitiriyorum: ***"Allah'ın sana verdiğinden onun yolunda harcayarak ahiret yurdunu iste, ama dünyadan da nasibini unutma. Allah sana ihsan ettiği gibi sen de iyilik et. Yeryüzünde bozgunculuğu arzulama Şüphesiz Allah bozguncuları sevmez."*** (el-Kasas, 28/77)

Хутбе

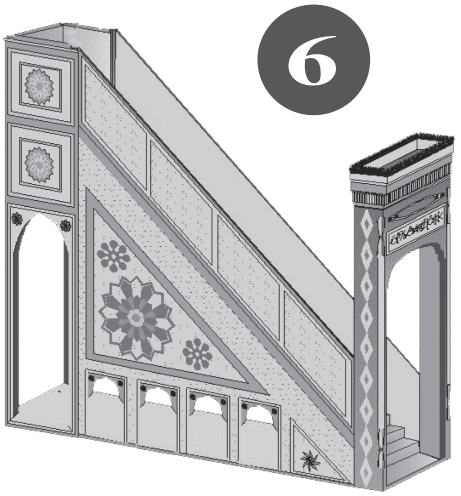

ВАКЪФИТЕ КАТО МОСТОВЕ КЪМ БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ

لَن تَنَالُواْ ٱلۡبِرَّ حَتَّىٰ تُنفِقُواْ مِمَّا تُحِبُّونَۚ
وَمَا تُنفِقُواْ مِن شَيۡءٖ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٞ ٩٢

Скъпи братя!

В айета, който четох, Всевишният Аллах повелява: ***„Не ще се сдобиете с праведността, додето не раздадете от онова, което обичате. А каквото и да раздадете, Аллах го знае.“*** (Ал-и Имран, 3: 92) А пейгамберът Мухаммед (с.а.с.) казва: *„Когато някой човек умре, книгата на делата му се затваря. Освен три неща, които продължават да се записват: Садака-и джарие (садака, която хората могат да ползват постоянно), полезно знание и наследник, който ще отправи молитви след него.“* (Ебу Давуд)

Вакъфът е предоставянето за ползване на една вещ за постоянно и за благото на цялото общество. Тази традиция съществува още от времето на Мухаммед (с.а.с.). Вакъфът е символ на саможертва. Вакъфът е отражението на състраданието към слабите, пътниците и нуждаещите се. Вакъфът съживява увехналите сърца. Вакъфът изтрива сълзите. Вакъфът е като мост между бедните и богатите, това е нещото, което ги сближава.

Мухтерем джемаат!

Сахабиите, които са израснали при Расулюллах (с.а.с.) винаги осъзнавали важността на раздаването в името на Аллах – инфак. Именно затова Хазрети Осман е закупил един кладенец в Медина и го предоставил за ползване от мюсюлманите. Мюсюлманите, приели за пример тази постъпка, са създали вакъфи по пътищата, в махалите и са допринесли за благоустройството и съживяването на цялата мюсюлманска география.

Отворили са ханове за пътниците, построили са болници за болните. За хората без препитание и гладуващите са създали имарети – социални кухни, където всеки нуждаещ се можел да се нахрани. Също така се грижели и за животните, като им давали храна и подслон. Всички тези действия на мюсюлманите били вдъхновени от този хадис на Пратеника: *„Ако един мюсюлманин засади едно дръвче или посее жито и ако от тях яде птица, човек или животно, това е садака за него.»* (Муслим)

Скъпи вярващи!

Ние сме длъжни да запазим вакъфите в България, които са културно наследство и богатство за цялата страна. Трябва да ги пазим така както пазим собствените си вещи. И ние преди да напуснем този свят трябва да се стремим да оставим такова наследство след нас, което ще бъде в полза на хората за много години. Трябва да имаме принос – духовен и материален – за израстването на младежите, да помагаме на нуждаещите се от тях, да протегнем ръце на сираците и самотните. Лозунгът ни трябва да бъде солидарност и споделяне на благата, с които ни е дарил Аллах. Завършвам думите си с превода на един айет от Свещения Коран: ***„И чрез онова, което Аллах ти е дал, се стреми към отвъдния дом, и не забравяй своя дял от земния живот, и върши добро, както Аллах ти е сторил добро! И не се стреми към развала по земята! Аллах не обича сеещите развала.“*** (ел-Касас, 28: 77)

Hutbe

7

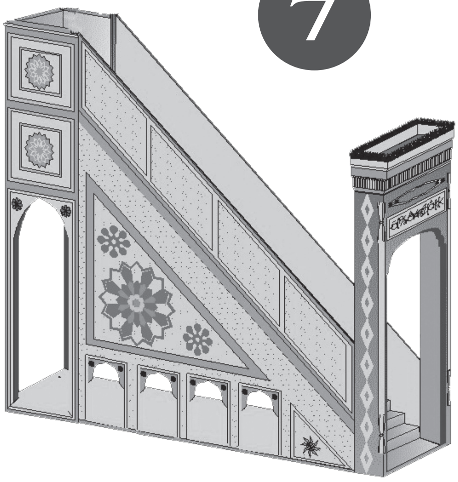

EŞLERİN KARŞILIKLI GÖREV VE SORUMLULUKLARI

وَمِنْ ءَايَـٰتِهِۦٓ أَنْ خَلَقَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَٰجًا
لِّتَسْكُنُوٓا۟ إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً
إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَـٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾

Muhterem Müminler!

Yüce Allah kainatta her şeyi çift yaratmıştır. İnsan da aynı kanun gereği bir erkek ve dişiden yaratılmıştır. İlk insan ve ilk peygamber Adem (a.s.)'ı topraktan yaratan Cenâb-ı Hak ondan da eşi Havva validemizi var etmiştir. İnsan neslinin devamını ve meşrû bir şekilde çoğalmasını sağlamak için nikâhla evlenme meşrû kılınmış, buna karşın dinimizde fıtrata ve ahlâka aykırı, nesle ve sosyal hayata zararlı zina büyük günah sayılmıştır.

İnsan, yaratılışı gereği sıcak bir yuvaya, hayatını birlikte geçirebileceği bir eşe daima ihtiyaç duymaktadır. Nitekim bir ayet-i kerimede şöyle buyrulmaktadır: ***"Kendileri ile huzur bulasınız diye size türünüzden eşler yaratıp aranızda muhabbet/sevgi ve rahmet var etmesi O'nun varlığının ve kudretinin delillerindendir. Şüphesiz bunda düşünen bir toplum için ibretler vardır."*** (er-Rûm, 30/21)

Değerli Kardeşlerim!

Şüphesiz evlilik dikensiz bir gül bahçesi değildir. Küçük bir hadise karşısında yılgınlık gösterip yuva yıkmaya meyilli çiftlerimiz var. O halde eşlerin, aile yuvasının sevgi ve rahmet ikliminde devam edebilmesi için kendilerine düşen sorumluluklarını yerine getirmeleri gerekmektedir. Birbirlerine karşı saygılı, dürüst ve anlayışlı olmalıdırlar. Eşler kaba davranışlardan, iffet ve namuslarına aykırı hareketlerden uzak durmalı, aile bütçesini sarsacak harcamalardan da sakınmalıdırlar. Eşler başta ana-baba olmak üzere, büyüklerine saygıda kusur etmemeli, onların hayır dualarını almalıdırlar. Eşler, evliliğin bir çıkar ilişkisi, partnerini ezmek, aşağılamak, üstünlük taslamak için değil, hayatın sevinç ve güzelliklerini beraberce paylaşmak, üzüntü ve zorluklara birlikte karşı koyabilmek için yapıldığını asla unutmamalıdırlar. Eşlerden her biri "Ben eşimi nasıl daha fazla mutlu edebilirim?" düşüncesi ile hareket etmeli, mutluluğu arayan değil, veren olmanın yarışı içerisinde olmalıdır.

Aziz Müslümanlar!

Dinimiz İslâm, evlilik ve aile yuvasını ne denli kutsal görüyorsa, bunların devamını ve korunmasını da o kadar dokunulmaz ve kutsal saymaktadır. Nitekim sevgili Peygamberimiz bu hususta şöyle buyuruyor: *"Erkek hanımına sevgi ve şefkatle bakar, hanımı da ona sevgi ve şefkatle bakarsa, Yüce Allah da onlara rahmeti ile bakar. Erkek hanımının elini tutarsa parmaklarının arasından günahları dökülür."* (Fethu'l-Kebîr) Diğer bir hadis-i şerifte ise; *"Sizin hayırlınız ailesine iyi davrananlarınızdır"* (Ahmed b. Hanbel) buyurmuştur. Ayrıca; *"Ya Rasûlâllah, size insanların en sevgilisi kim?" diye soran sahabiye cevap olarak; "Aişe"* (Buhârî) diye sevgili eşini ifade etmesi herbirimiz için çok güzel bir örnek değil midir?

Uyumlu bir eş olan Hazreti Peygamber Efendimizin ümmeti olarak hepimiz, kötü günde, iyi günde, sevinçte, kederde, darlıkta, bollukta eşimizi yalnız bırakmadan, karşılıklı hak ve sorumluluklarımızı yerine getirmeliyiz. Unutmayınız ki, helâl çizgisi mutlu ve müreffeh bir yaşam için yeterlidir. Harama, yanlışa, hataya gitmeye hiç gerek yoktur. Bu güzel vatanımız Bulgaristan'ın evlerinde ve sokaklarında yüzleri gülen aileler görmek istiyoruz.

Rabbimden temennim, huzurunuz dâim, mutluluğunuz kāim olsun!

Хутбе 7

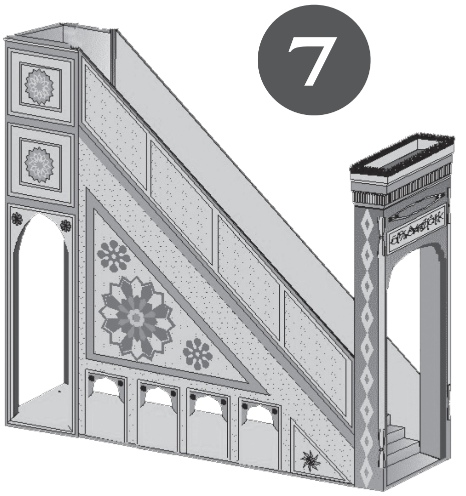

ВЗАИМНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ МЕЖДУ СЪПРУЗИТЕ

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنْ خَلَقَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَٰجًا
لِّتَسْكُنُوٓا۟ إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً
إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ٢١

Скъпи мюсюлмани!

Всевишният Аллах е създал по двойки всичко живо във Вселената. И човекът по същия този закон е създаден като мъж и жена. Аллах е създал първия човек и първия пейгамбер Адем (а.с.) от пръст и от него създал жена му Хавва. За продължението на човешкото поколение и за размножаването на хората е позволено да сключат брак. Обаче от друга страна религията ни забранява прелюбодеянието, което противоречи на морала и носи вреди на поколенията и обществото.

Така е създаден човекът, че в неговата природа има нужда от създаване на дом и семейство и някой човек, с когото ще сподели живота. В един айет от Свещения Коран се казва: ***„И от Неговите знамения е, че сътвори за вас съпруги от самите вас, за да намерите спокойствие при тях, и стори помежду ви любов и милост. В това има знамения за хора мислещи.“*** (ер-Рум, 30: 21)

Мухтерем джемаат!

Без съмнение бракът не е розова градина без тръни. Има двойки, които се плашат дори и от най-малкия проблем и са готови на развод. Съпрузите са длъжни да изпълняват своите задължения, което пък ще доведе до здрави и силни връзки в брака. Да бъдат искрени един към друг. И също така да имат уважение и разбиране към другия. Съпрузите трябва да стоят далеч от грубо поведение, от неща, които биха опетнили честта и целомъдрието им, и също така да избягват ненужни покупки, които ще разклатят семейния бюджет. Съпрузите трябва да почитат възрастните, като на първо място майките и бащите си, да вземат тяхната благословия. Партньорите никога не бива да забравят, че бракът не се сключва за лични интереси или облаги, за унижаване или властно поведение над партньора, а за споделяне на хубавите и радостните мигове на живота, за взаимна помощ при среща с трудности. Всеки един от съпрузите трябва да действа с мисълта «Как мога да дам повече щастие на съпруга си или съпругата си?» Трябва да се състезават в това кой ще дава повече щастие, а не кой ще получи повече.

Скъпи мюсюлмани!

Нашата религия islямът така както цени брака и продължаването на рода, така цени и запазването на този съюз между двамата. Мухаммед (с.а.с.) е казал така: *„Ако мъжът гледа към жена си с обич и ако жената гледа към мъжа си с обич и нежност, Аллах Теаля също ги гледа с обич и милост. Ако мъжът хване за ръка жена си, между пръстите му падат извършените грехове.“* А в един друг хадис казва: *«Най-добрият от вас е този, който се държи най-добре със семейството си.»* (Ахмед б. Ханбел)

Освен това веднъж го попитали: *„О, Пратенико на Аллах, кой ти е най-любим сред хората?“ Той отговорил „Айше!“* Нека това да ни бъде пример...

Като последователи на последния пратеник на Аллах - Мухаммед (с.а.с.) всички ние трябва да се отнасяме добре към съпругите си. В добри и лоши дни, в радост и в тъга, в бедност и в разкош никога не трябва да оставяме съпругите си сами. Взаимно трябва да изпълняваме отговорностите си. Не бива да забравяме, че границите на хеляла са достатъчни за един пълноценен и щастлив живот. Въобще не е нужно да се престъпи към грешното и харама. В тази красива страна искаме да виждаме щастливи семейства. От Аллах желая да ви дари с вечно щастие и покой.

Hutbe

8

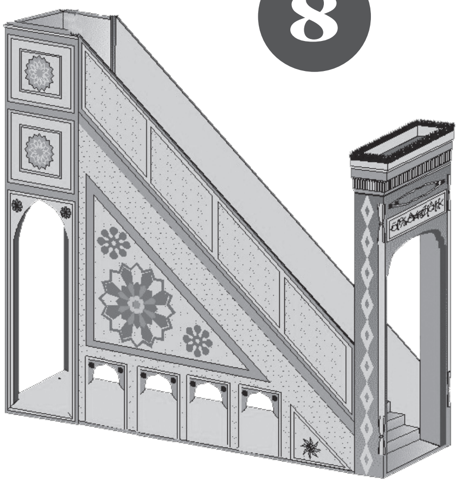

TÜKETİM AHLÂKI

ثُمَّ لَتُسْـَٔلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

Değerli Müminler!

Okuduğum ayet-i kerimede Rabbimiz şöyle buyuruyor: ***"Sonra o gün, nimetlerden mutlaka hesaba çekileceksiniz."*** **(**et-Tekâsür, 102/8**)**

Okuduğum hadis-i şerifte ise Peygamber Efendimiz (s.a.s.) şöyle buyuruyor: *"Yoksula bir şey vermeniz bir sadakadır. Akrabaya yardım etmenizin ise iki sevabı vardır. Birisi sadaka sevabı, diğeri de akrabayı görüp gözetme sevabıdır."* (Tirmizî)

Keremi bol olan Rabbimiz, Kur'ân-ı Kerim'de buyurduğu gibi, ihtiyaçlarımız için gerekli olan her türlü nimeti yaratmış, istifade ederken de aşırı gitmekten sakınmamızı istemiştir.

"İşlerin en hayırlısı, dengeli olanıdır" kaidesi gereğince, her zaman makul ve dengeli davranmamızda hayır vardır. Bu, harcamalarımız için de geçerlidir.

Allah'ın rızkından bizi nasiplendirdiği malı-mülkü, O'nun razı olacağı şekilde kullanmak, dinî ve ahlâkî bir görevimizdir. Onları faydasız yerlere, gereksiz ve ölçüsüz şekilde harcamak ise haramdır. Bu davranışımızla Allah'ın rızasını gözetmek yerine, nefsimizin rızasına tabi olup ihtiyacımızdan fazlasını kullanır, diğer canlıların rızkını da tüketmiş oluruz. Bu sorumluluk gerektiren büyük bir vebaldir. Ayrıca, ölçüsüz harcamak, fert ve toplumlar için de zararlı ve tehlikelidir.

Aziz kardeşlerim!

Modern dünyanın en büyük problemlerinden biri, tüketim çılgınlığıdır. Nitekim bir çok âyet ve hadiste müslümanlar, nefislerine hâkim olmaya, harcama eğilimlerini dizginlemeye teşvik edilmekte; insanlara ve diğer mahlukata şefkat göstermeye; elindekini, zor durumda olanlarla paylaşmaya çağrılmaktadır. Bu ayetlerden birinde Allah Teâlâ: ***"Onlar, kendi canları çekmesine rağmen yemeği yoksula, yetime ve esire yedirirler. «Biz sizi Allah rızası için doyuruyoruz; sizden ne bir karşılık ne de bir teşekkür bekliyoruz.» «Biz, çetin ve belâlı bir günde Rabbimizden, O'nun azabına uğramaktan korkarız» derler. İşte bu yüzden Allah onları o günün fenalığından esirger; yüzlerine parlaklık, gönüllerine sevinç verir."*** **(**el-İnsan, 76/8-11**)** buyurmaktadır. Bir başka ayet-i kerimede ise Peygamber (s.a.s.) terbiyesinde yetişen Medineli Müslümanlar şöyle övülmektedir: ***"Kendileri son derece ihtiyaç içinde bulunsalar bile, onları kendilerine tercih ederler. Kim nefsinin cimriliğinden, hırsından korunursa, işte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir."*** (el-Haşr, 59/9)

Değerli Kardeşlerim!

Allah Teâlâ'nın övdüğü iyi Müslüman hâl ve hareketinde Allah'ın rızasını ve insanların iyiliğini gözetir ve kazancındaki ihtiyaç sahiplerinin hakkını zekât olarak verir. Sadakalarla da dünya ve ahiret hayatını temizler ve arındırır. İyi Müslüman dünyada kendisine sunulan sınırlı nimetleri bir ölçü dairesinde kullanır. Kendinden başkalarını, gelecek nesilleri ve bütün canlıları düşünür. Harcamalarını sadakaya dönüştürerek fânî dünya malını ahiret azığına çevirir.

Müslüman diğergâmdır; kazanırken ve harcarken içinde yaşadığı toplumun durumunu da düşünür. Bunu ailesine de çocuklarına da öğretir. Harcama ahlakı; alırken dikkat, harcarken edep, kullanırken rikkat prensibiyle bir alışkanlığa dönüşebilir.

Hutbemizi Hazreti Ayşe'den rivayet edilen ve özellikle gündelik harcamalarımıza bir örnek teşkil eden bir hadis-i şerifle bitirelim: Peygamber Efendimiz Hazreti Ayşe'ye şöyle buyurmuştur: *"Ey Ayşe! Cennette benimle olman seni mesrur edecekse, sana dünyadan bir yolcunun azığı kadarı kifâyet etmelidir."* (Tirmizî)

Хутбе

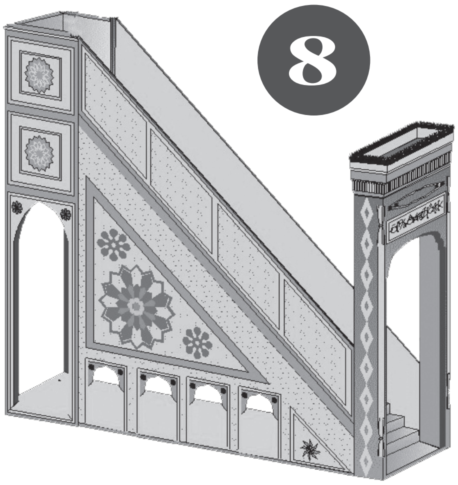

ПРАВИЛА ПРИ ПОТРЕБЛЕНИЕ

ثُمَّ لَتُسْـَٔلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ ٱلنَّعِيمِ ۝٨

Мухтерем джемаат!

В айета, който прочетох Всевишният Аллах повелява: ***„После ще бъдете питани в този ден за благата.»*** (ет-Текясур, 102: 8) А в един хадис Расулюллах (с.а.с.) казва: *„Когато давате нещо на бедния, това е садака. А когато помагате на роднина, получавате два пъти повече севаб. Единият севаб е за садака, а другият – за помощта към ближния.»* (Тирмизи) Аллах, Чиято щедрост е изобилна, както се казва в Корана, е създал човека и всички блага, от които той има нужда. Когато ги ползваме от нас иска само да не бъдем разточителни. Както се казва «Най-добрата работа е тази, в която има баланс.» Това правило за баланса важи и за разходите ни.

И от религиозна и от морална гледна точка, наше задължение е да харчим по добри пътища благата, с които ни е дарил Аллах. Харам е да се изразходват благата за ненужни и безполезни места. Ако постъпим така ще сме се противопоставили срещу Аллах и взели от правото на другите. Това е една голяма вина, която изисква поемане на отговорност. Освен това, прекомерното харчене е вредно и опасно за индивида и за обществото.

Скъпи братя!

Един от най-големите проблеми на модерния свят е яростното потребление. Известно е, че в много айети и хадиси, мюсюлманите са съветвани да избягват прекомерното харчене и прахосване, да спрат желанията на егото си. В един от тези айети Всевишният Аллах казва: ***„И дават храна – въпреки че и те я обичат – на нуждаещ се и на сирак, и на пленник (с мисълта): „Храним ви в името на Аллах. Не искаме от вас нито отплата, нито признателност. Страхуваме се от своя Господар в деня свъсен, зловещ.“ Но Аллах ще ги предпази от злото на този ден, и ще им дари сияние и щастие.»*** (ел-Инсан, 76: 8-11) В един друг айет Аллах говори така за мюсюлманите от Медина, израснали с духовното възпитание на Пратеника: ***„Предпочитат ги пред себе си, дори ако те самите са в нужда. А които се опазят от скъперничеството на душите си те са сполучилите.“*** (ел-Хашр, 59: 9)

Скъпи мюсюлмани!

Добрият мюсюлманин, когото възхваля Всевишния, при всяко свое действие мисли за задоволството на Аллах и доброто на хората, и от спечеленото дава зекят, което е право и принадлежи на нуждаещите се. А като дава садака се пречиства в земния и отвъдния си живот. Добрият мюсюлманин ползва земните блага в рамките на позволения кръг. Мисли за останалите хора, идните поколения и всички живи същества. Превръща разходите си в садака, като по този начин си приготвя препитание за отвъдния живот. Мюсюлманинът е алтруист. И при печалба и при разход винаги мисли за положението на обществото, към което принадлежи. Учи на това семейството и децата си. Етиката на разходите изисква внимание при вземане и приличие при харчене.

Ще завърша хутбето си с един пример от живота на Хазрети Мухаммед и Хазрети Айше. Пейгамберът (с.а.с.) се обърнал към съпругата си Хадрети Айше с думите: *„О, Айше! Ако ще бъдеш щастлива с мен в рая, от земното е достатъчно толкова, колкото е нужно за един пътник.»* (Тирмизи)